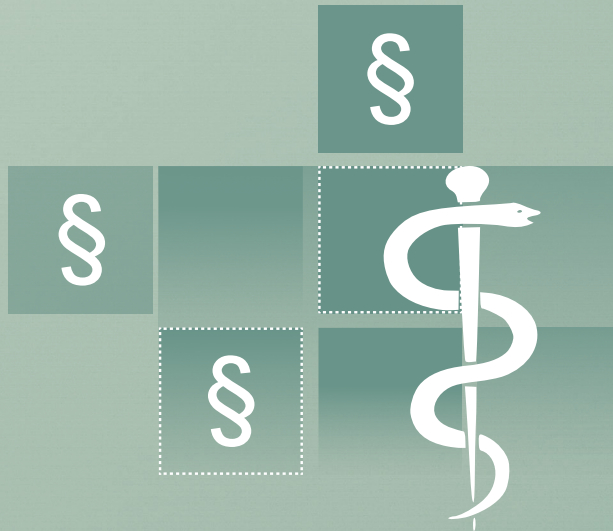

Okrugli sto

AKTUELNOSTI MEDICINSKOG PRAVA teorija, praksa i zakonodavstvo 5

12. april 2024. godine, 10–17 sati

Institut društvenih nauka
Centar za pravna istraživanja

Advokatska komora Vojvodine

Institut društvenih nauka, Kraljice Natalije 45, Beograd
Velika sala na prvom spratu

Edicija
KNJIGE SAŽETAKA

Urednik

Dr Hajrija Mujović

Programski odbor

Dr Marta Sjeničić

Dr Hajrija Mujović

Dr Marko Milenković

Organizacioni odbor

Dr Sanja Stojković Zlatanović

Dr Ranko Sovilj

Anđelija Stevanović

Nataša Jevtić

AKTUELNOSTI MEDICINSKOG PRAVA

Teorija, praksa i zakonodavstvo

5

OKRUGLI STO

12. april 2024, Beograd

KNJIGA SAŽETAKA

Advokatska komora Vojvodine
Glasnik AKV
Novi Sad

Institut društvenih nauka
Centar za pravna istraživanja
Beograd

SADRŽAJ PREMA TEMAMA

I. AKTUELNA PITANJA MEĐUNARODNE ZDRAVSTVENE REGULATIVE	6
II. AKTUELNA PITANJA PRAVNE PRAKSE U VEZI SA ZAŠTITOM ZDRAVLJA LJUDI	14

I. AKTUELNA PITANJA MEĐUNARODNE ZDRAVSTVENE REGULATIVE

- Hajrija Mujović** Uloga međunarodnog prava u pitanjima globalnog zdravlja / **7**
- Mirjana Dokmanović** Reforma Međunarodne zdravstvene regulative iz perspektive ljudskih prava i nacionalne suverenosti / **9**
- Anđelija Stevanović** Pravna priroda akata SZO sa posebnim osvrtom na Ugovor o pandemiji – pravno obavezujući ili soft law instrumenti? / **12**

*Jelena Simić**

MENSTRUALNA PRAVDA I RODNA RAVNOPRAVNOST

Izraz *menstrualna pravda* odnosi se na ideju da društvo treba otvoreno (bez sramote ili stigme) da uzme u obzir činjenicu da otprilike polovina ljudske populacije ima menstruaciju tokom velikog dela svog života. Jednakost zahteva isti tretman za sve osobe, bez obzira na njihove razlike. Pravednost traži pravičan tretman za sve, u svetlu njihovih razlika. Žene imaju pravo na znanje, resurse i ekonomsku podršku kako bi mogle dostojanstveno upravljati svojim menstrualnim ciklusom zato što su menstrualni ciklus i menstruacija prirodni, fiziološki procesi. Porezi koji poskupljuju proizvode za menstrualnu higijenu krše pravo na slobodu od diskriminacije i pravo na zaštitu zdravlja, pravo na obrazovanje, rad i dostojanstvo žene. Praksa loše menstrualne higijene povećava rizik od infekcije urinarnog i reproduktivnog trakta, a loše poznavanje menstrualnog ciklusa negativno utiče na planiranje porodice i upotrebu kontraceptiva. Ovi faktori predstavljaju prepreku za ravnopravno učešće žena u društvu. Na primer, devojke propuštaju

* Doktor pravnih nauka, vanredna profesorka Pravnog fakulteta Univerziteta Union u Beogradu, jelena.simic@pravnofakultet.rs

školu, a žene posao tokom ovog perioda. Za mnoge osobe, posebno osobe sa invaliditetom, LGBTKIA+ osobe i migrantkinje stigma i ranjivost vezane za menstruaciju se ukrštaju sa diskriminacijom. Ovo dodatno kompromituje njihovo zdravlje, pristup mogućnostima i ljudskim pravima. Koncept *menstrualne pravde* još uvek nije uočen i prihvaćen u Srbiji i postoji mnogo otvorenih pitanja u vezi sa njegovom sadržinom i uvođenjem u zakonodavstvo. Autorka u ovom radu objašnjava pojam *menstrualne pravde* i istražuje korene pokreta „Menstrualna pravda“ (Menstrual equity) koji je svojim delovanjem, od 2015. godine do danas, doveo do značajnih zakonskih izmena u različitim oblastima prava. Analizira uticaj ovog pokreta na usvajanje Rezolucije Evropskog parlamenta o stanju u pogledu seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava u EU u kontekstu zdravlja žena (2021) i zaključuje da je Evropski parlament usvajanjem ove rezolucije pokazao da je u potpunosti posvećen podršci i promovisanju pristupa bezbednim menstrualnim proizvodima bez toksina, za višekratnu upotrebu i pristupačnim za sve žene, bez obzira na socijalne i ekomske razlike. Na kraju, u zaključnim razmatranjima autorka navodi da, da bismo imali potpuno pravično i participativno društvo, moramo imati i zakone i politike koje osiguravaju da su menstrualni proizvodi bezbedni, pristupačni i dostupni onima kojima su potrebni. Jedino tako možemo omogućiti da sve osobe dostojanstveno i ravnopravno rade i uče, da budu zdrave i učestvuju u svakodnevnom životu.

Cljučne reči: menstruacija, Evropski parlament, *menstrualna pravda*, *menstrualna prava*, *menstrualno zdravlje*, rodna ravnopravnost